

Консолидиран текст

на Седма Директива на съвета Европейските общности
От 13 юли 1983 год., основана на чл.54, ал 3т.ж от договора на ЕО относно
консолидиране на сметки (83/349)ЕИО (основен текст-превод ЦПР)

РАЗДЕЛ 1

Условия за изготвянето на консолидиран счетоводен отчет

Член 1

1. Държавите-членки задължително изискват от всяко предприятие, регулирано от националното им законодателство, да съставя консолидиран счетоводен отчет и консолидиран годишен доклад за дейността, ако това предприятие (предприятие-майка):

(а) притежава мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в друго предприятие (дъщерно предприятие); или

(б) има право да назначава или освобождава мнозинството от членовете на ръководния, управителния или надзорния орган на друго предприятие (дъщерно предприятие) и същевременно е акционер или съдружник в това предприятие; или

(в) има право да упражнява господстващо влияние върху предприятие (дъщерно предприятие), в което е акционер или съдружник по силата на договор, сключен с това предприятие, или на клауза в неговия учредителен акт, ако законодателството, приложимо към дъщерното предприятие, допуска то да се подчинява на такива договори или разпоредби. Държавите-членки могат да не изискват предприятието-майка да бъде акционер или съдружник в дъщерното си предприятие. Държавите-членки, чието законодателство не урежда подобни договори или уставни клаузи, не са длъжни да прилагат настоящата разпоредба; или

(г) е акционер или съдружник в предприятие и:

(аа) мнозинството от членовете на ръководните, управителните или надзорните органи на това предприятие (дъщерно предприятие), които са заемали длъжността през съответната финансова година, през предишната финансова година и до датата на съставяне на консолидирания счетоводен отчет, са назначени само в резултат на упражняването на правата на глас; или

(бб) контролира само, по силата на договор с други акционери или съдружници в това предприятие (дъщерно предприятие) мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в това предприятие. Държавите-членки могат да въведат по-подробни разпоредби за формата и съдържанието на подобни договори.

Държавите-членки са длъжни да въведат най-малко изискванията по буква (бб). Те могат да прилагат буква (аа) в зависимост от това дали участието е 20 на сто или повече от гласовете на акционерите или съдружниците.

Буква (аа) не се прилага, ако друго предприятие упражнява по отношение на това дъщерно предприятие правата по буква а), б) или в).

2. Освен случаите, упоменати на параграф 1, страните-членки могат да изискват всяко предприятие, управлявано от тяхното национално законодателство, да изготвя консолидирани счетоводни отчети и консолидиран годишен отчет ако:

(а) предприятието (предприятие-майка) има правомощията да упражнява или действително упражнява доминиращо влияние или контрол върху друго предприятие (дъщерно предприятие); или
(б) предприятието (предприятие-майка) и другото предприятие (дъщерно предприятие) се управляват общо от предприятието-майка.";

Член 2

1. За целите на член 1, параграф 1, точки а), б) и г) към правата на предприятието-майка се добавят правото на глас и правото на назначаване и освобождаване, принадлежащи на всяко друго дъщерно предприятие, както и на всяко лице, което действа от свое име, но за сметка на предприятие-майка или на друго дъщерно предприятие.

2. За целите на член 1, параграф 1, буква а), б) и г) правата, посочени в параграф 1 на настоящия член, се намаляват с правата, които произтичат от:

(а) акции или дялове, държани за сметка на друго лице, различно от предприятието-майка или от неговите дъщерни предприятия; или

(б) акции или дялове, които се държат като обезпечение, когато правата по тях се упражняват съгласно получените инструкции или се притежават във връзка с предоставянето на заеми като част от търговска дейност при условие, че правото на глас се упражнява в интерес на лицето, дало обезпечението.

3. За целите на член 1, параграф 1, буква а) и г) общият сбор от гласовете на акционерите или съдружниците в дъщерното предприятие се намалява с гласовете по акции или дялове, притежавани от същото предприятие, от негово дъщерно предприятие или от лице, което действа от свое име, но за сметка на някое от тези предприятия.

Член 3

1. Без да се засяга действието на член 13 и 15, предприятието-майка и всичките му дъщерни предприятия се консолидират независимо от това къде се намират техните седалища.

2. За целите на параграф 1 всяко дъщерно предприятие на дъщерно предприятие се смята за дъщерно предприятие на предприятието-майка, който е предприятие-майка по отношение на предприятията, които подлежат на консолидиране.

Член 4

1. По смисъла на настоящата директива предприятието-майка и всичките му дъщерни предприятия подлежат на консолидиране, ако предприятието-майка или едно или повече дъщерни предприятия са учредени в една от следните правноорганизационни форми:

(а) в Германия:

die Aktiengesellschaft, die Kommanditgesellschaft auf Aktien, die Gesellschaft mit beschränkter Haftung,

(б) в Белгия:

de naamloze vennootschap / la société anonyme, de commanditaire vennootschap op aandelen / la société anonyme par actions, de personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid / la société de personnes a responsabilité limitée;

(в) в Дания:

aktieselskaber, kommanditaktieselskaber, anpartsselskaber;

(г) във Франция:

la societ ti anonyme, la societ ti en commandite par actions, la societ ti a responsabilit  limit e;

(д) в Гърция:

η ανωνυμη εταιρια, η εταιρια χειριστημενης ευθυνης, η ετερορρυθμη κατα μετοχες εταιρια;

(е) в Ирландия:

public companies limited by shares or by guarantee, private companies limited by shares or by guarantee;

(ж) в Италия:

societa per azioni, societa in accomandita per azioni, societa a responsabilita limitata,

(з) в Люксембург:

la societ ti anonyme, la societ ti en commandite par actions, la societ ti a responsabilit  limit e;

(и) в Холандия:

de naamloze vennootschap, de commanditaire vennootschap op aandelen.

(й) във Великобритания:

public companies limited by shares or by guarantee, private companies limited by shares or by guarantee;

.....

Z) в България

Акционерно дружество, дружество с ограничена отговорност, командитно дружество с акции

Параграф първи се прилага и когато предприятието-майка или едно или повече дъщерни предприятия са учредени в правноорганизационна форма измежду посочените в чл. 1, ал. 1, параграф втори или трети от Директива 78/660/ЕИО.

2. Държавите-членки обаче могат да предвидят освобождаване от задължението по чл. 1, ал. 1, ако предприятието-майка не е учредено в правноорганизационна форма измежду посочените в чл. 4, ал. 1 от настоящата директива или в чл. 1, ал. 1, параграф втори или трети от Директива 78/660/ЕИО.

Член 5

1. Държавите-членки могат да предвидят освобождаване от задължението по член 1, параграф 1, ако предприятието-майка е финансов холдинг по смисъла на член 5, параграф 3 от Директива 78/660/ЕИО и:

(а) през финансовата година не се е намесвал пряко или непряко в управлението на дъщерно предприятие;

(б) не е упражнявал правото на глас по дяловото си участие при назначаването на член на ръководните, управителните или надзорните органи на дъщерно предприятие през съответната финансова година или през петте предишни финансови години, а ако упражняването на правото на глас е било нужно за дейността на ръководните, управителните или надзорните органи на дъщерното предприятие - никой акционер или съдружник в предприятието-майка с мажоритарно право на глас или член на ръководните, управителните или надзорните органи на предприятието-майка или на негов съдружник с мажоритарно право на глас не е член на ръководните, управителните или надзорните органи на дъщерното предприятие и така назначените членове на

тези органи са изпълнявали функциите си без никаква намеса или влияние от страна на предприятието-майка или на негово дъщерно предприятие;

(в) е предоставял заеми само на предприятия, в които притежава дялово участие. Ако са отпускани заеми на други лица, те трябва да са били погасени до края на предишната финансова година; и

(г) освобождаването се извършва от административен орган след проверка за спазването на изброените условия.

2. (а) Когато е освободен финансов холдинг, член 43, параграф 2 от Директива 78/660/ЕИО не се прилага към годишния му счетоводен отчет по отношение на мажоритарните участия в дъщерни предприятия от датата по член 49, параграф 2.

(б) Оповестяването на тези мажоритарни участия в съответствие с член 43, параграф 1, точка 2 от Директива 78/660/ЕИО може да се пропусне, когато поради естеството си то сериозно би увредило предприятието-майка, неговите акционери или съдружници, или някое от дъщерните му предприятия. Държавите-членки могат да поставят пропускането в зависимост от предварително административно или съдебно разрешение. Всяко пропускане се посочва в приложението към отчета.

Член 6

1. Без да се засяга действието на член 4, параграф 2 и на член 5, държавите-членки могат да предвидят освобождаване от задължението по член 1, параграф 1, ако към датата на приключване на баланса на предприятието-майка предприятията, които подлежат на консолидиране, според последните им годишни счетоводни отчети общо не надхвърлят праговете по два от трите критерия, установени в член 27 от Директива 78/660/ЕИО.

2. Държавите-членки могат да изискват или разрешават при изчисляване на посочените прагове да не се извършва прихващане по член 19, параграф 1 и изключване по член 26, параграф 1, буква а) и б). В този случай праговете по показателите "общ баланс" и "чист оборот" се увеличават с 20 на сто.

3. Към предходните критерии се прилага член 12 от Директива 78/660/ЕИО.

4. Този член не се прилага когато едно от предприятията, обект на консолидация, е дружество, чиито ценни книжа са приети за търгуване на регулиран пазар на някоя страна-членка по смисъла на член 1(13) от Директива 93/22/ЕЕС от 10 май 1993 г. за инвестиционните услуги в областта на ценните книжа.

Член 7

1. Независимо от разпоредбите на член 4, параграф 2, член 5 и 6 една държава-членка е длъжна да освободи от задължението по член 1, параграф 1 всяко предприятие-майка, регулирано от националното ѝ законодателство, което е и дъщерно предприятие, ако неговото предприятие-майка се регулира от законодателството на държава-членка, в следните два случая:

(а) когато предприятието-майка притежава всички акции или дялове в освободеното предприятие. За тази цел не се вземат пред вид акциите в това предприятие, притежавани от членовете на неговите ръководни, управителни или надзорни органи по силата на задължение, установено от закон, от учредителния акт; или

(б) когато предприятието-майка притежава 90 на сто или повече от акциите или дяловете в освободеното предприятие и останалите акционери или съдружници в това предприятие са одобрили освобождаването.

Ако законодателството на държава-членка в този случай предвижда консолидиране към датата на приемане на настоящата директива, тази държава не е длъжна да прилага настоящата разпоредба в продължение на 10 години от датата по член 49, параграф 2.

2. Освобождаване се извършва, само ако са спазени всички условия, изброени по-долу:

(а) освободеното предприятие и, без да се засяга действието на член 13 и 15, всичките му дъщерни предприятия трябва да бъдат консолидирани в счетоводния отчет на по-голямо обединение от предприятия, чието предприятие-майка се регулира от законодателството на държава-членка;

(б) (aa) консолидираният счетоводен отчет по буква а) и консолидираният годишен доклад за дейността на по-голямото обединение от предприятия се съставят от предприятието-майка на това обединение и се проверяват според законодателството на държавата-членка, приложимо към предприятието-майка в това по-голямо обединение от предприятия, в съответствие с настоящата директива;

(bb) консолидираният счетоводен отчет по буква а) и консолидираният годишен доклад за дейността по буква (aa), докладът на лицето, натоварено с проверката на отчета и при нужда приложението по член 9 трябва да бъдат обнародвани за освободеното предприятие по начина, предвиден от законодателството на държавата-членка, приложимо към това предприятие в съответствие с член 38. Държавата-членка може да изисква тези документи да бъдат обнародвани на нейния официален език и преводът да бъде заверен;

(в) приложението към годишния счетоводен отчет на освободеното предприятие трябва да посочва:

(aa) наименование и седалище на предприятието-майка, което съставя консолидирания счетоводен отчет по буква а); и

(bb) освобождаването от задължението за съставяне на консолидиран счетоводен отчет и консолидиран годишен доклад за дейността.

3. Този член не се прилага когато едно от предприятията, обект на консолидация, е дружество, чиито ценни книжа са приети за търгуване на регулиран пазар на някоя страна-членка по смисъла на член 1(13) от Директива 93/22/ЕЕС.

Член 8

1. В случаите, неуредени от член 7, параграф 1, държавите-членки могат, без да се засяга действието на член 4, параграф 2, член 5 и 6, да освободят от задължението по член 1, параграф 1 всяко предприятие-майка, регулирано от националното ѝ законодателство, което същевременно е дъщерно предприятие на предприятие-майка, регулирано от законодателството на държава-членка, при условие, че акционерите или съдружниците в освободеното предприятие, които притежават минимален дял от записания капитал на това предприятие, не са поискали изготвянето на консолидиран счетоводен отчет поне шест месеца преди приключването на финансовата година. Държавите-членки могат да фиксират минималната граница на този дял на не повече от 10 на сто за акционерните дружества и командитните дружества с акции, и не повече от 20 на сто за предприятията с друга правноорганизационна форма.

2. Държава-членка не може да поставя като условия за освобождаването изискване предприятието-майка, изготвило консолидирания счетоводен отчет по член 7, параграф 2, буква а);, също да бъде регулирано от нейното национално законодателство.

3. Държавите-членки не могат да поставят освобождаването в зависимост от условия, свързани с изготвянето и проверката на консолидирания счетоводен отчет по член 7, параграф 2, буква а);.

Член 9

1. Държава-членка може да постави освобождаването по член 7 и 8 в зависимост от посочването на допълнителни данни в съответствие с настоящата директива в консолидирания счетоводен отчет по член 7, параграф 2, буква а) или в приложение към него, ако тази информация се изисква от предприятията, регулирани от националното законодателство на същата държава-членка, които са длъжни да изготвят консолидирани счетоводни отчети и се намират в същото положение.

2. Държавите-членки могат да поставят освобождаването в зависимост и от посочването в приложението към консолидирания отчет по член 7, параграф 2, буква а) или в годишния счетоводен отчет на освободеното предприятие на всички или част от следните данни за групата от предприятия, чието предприятие-майка те освобождават от задължението за съставяне на консолидиран счетоводен отчет:

- размер на чистите активи,
- чист оборот;
- резултат за финансовата година и размер на собствения капитал,
- среден брой на заетите лица през финансовата година.

Член 10

Член 7 до 9 не засягат законодателството на държавите-членки относно съставянето на консолидирани счетоводни отчети или консолидирани годишни доклади за дейността, ако тези документи се изискват:

- за осведомяване на работниците и служителите или техните представители, или
- от административен или съдебен орган за собствените му нужди.

Член 11

1. Без да се засяга действието на член 4, параграф 2, член 5 и 6, една държава-членка може да освободи от задължението по член 1, параграф 1 всяко предприятие-майка, регулирано от националното ѝ законодателство, което същевременно е дъщерно предприятие на предприятие-майка, нерегулирано от законодателството на държава-членка, ако са спазени всички условия, изброени по-долу:

(а) освободеното предприятие и, без да се засяга действието на член 13 и 15, всички негови дъщерни предприятия трябва да бъдат консолидирани в счетоводния отчет на по-голямо обединение от предприятия;

(б) консолидираният отчет по буква а) и при нужда консолидираният годишен доклад за дейността трябва да бъдат съставени в съответствие с настоящата директива или аналогично на консолидираните счетоводни отчети и консолидираните годишни доклади за дейността, съставени в съответствие с настоящата директива;

(в) консолидираният отчет по буква а) трябва да бъде проверен от едно или повече лица с правоспособност да проверяват счетоводни отчети според националното законодателство, приложимо към предприятието, което е съставило тези отчети.

2. Прилагат се член 7, параграф 2, буква б), (бб) и буква в), както и член 8 до 10.

3. Една държава-членка може да предвиди освобождаване по този член, само ако предвиди същото освобождаване и по член 7 до 10.

Член 12

1. Без да се засяга действието на член 1 до 10, държавите-членки могат да изискват от всяко предприятие, регулирано от националното им законодателство, да съставя консолидиран счетоводен отчет и консолидиран годишен доклад за дейността, ако:

(а) това предприятие и едно или повече други предприятия, с които то не е свързано по смисъла на член 1, параграф 1 и член 2, се намират под единно управление по силата на договор, сключен с това предприятие или на разпоредби от учредителните актове на тези предприятия;

(б) ръководните, управителните или надзорните органи на това предприятие и на едно или повече други предприятия, с които то не е свързано по смисъла на член 1, параграф 1 и член 2, в по-голямата си част се състоят от същите лица, които заемат длъжности през съответната финансова година и до момента на съставяне на консолидирания отчет.

2. Когато се прилага параграф 1, свързаните предприятия по смисъла на този параграф, заедно с всичките им дъщерни предприятия, се консолидират в съответствие с настоящата директива, ако едно или повече от тези предприятия е учредено в правноорганизационна форма измежду посочените в член 4.

3. Разпоредбите на член 3, член 4, параграф 2, член 5, 6, 13 до 28, член 29, параграф 1, 3, 4 и 5, член 30 до 38 и член 39, параграф 2, се прилагат към консолидирания счетоводен отчет и към консолидирания годишен доклад за дейността по настоящия член, като под предприятие-майка се разбират всички предприятия по параграф 1. Без да се засяга действието на член 19, параграф 2, обаче, термините "капитал", "премии по акции", "резерв от преоценка", "резерви", "пренесена печалба или загуба", и "резултат за финансовата година" в консолидирания счетоводен отчет се отнасят до общите суми за всички предприятия по параграф 1.

Член 13

1. Едно предприятие може да не бъде включвано в консолидирания счетоводен отчет, когато то е малозначително за целите на член 16, параграф 3.

2. Когато две или повече предприятия отговарят на изискването по параграф 1, те въпреки всичко се включват в консолидирания счетоводен отчет, ако те не са малозначителни за целите на член 16, параграф 3.

3. Наред с това не е задължително едно предприятие да бъде включвано в консолидирания счетоводен отчет, когато:

(а) значителни и дългосрочни ограничения съществено възпрепятстват:

(аа) предприятието-майка да упражнява правата си върху имуществото или да осъществява управлението на това предприятие; или

- (бб) осъществяването на единно управление на това предприятие, когато то се намира в отношения измежду посочените в член 12, параграф 1; или
- (в) информацията, нужна за изготвянето на консолидирания счетоводен отчет в съответствие с настоящата директива, не може да се получи без прекомерни разходи или забавяне; или
- (г) акциите или дяловете на това предприятие се притежават изключително с цел последващо отчуждаване.

Член 14

Отпада

Член 15

1. За целите на член 16, параграф 3 държавите-членки могат да разрешат в консолидирания счетоводен отчет да бъде пропуснато предприятие-майка, което не извършва производствена или търговска дейност и притежава акции или дялове в дъщерно предприятие по силата на общо споразумение с едно или повече предприятия, които не са включени в консолидирания отчет.
2. Годишният счетоводен отчет на предприятието-майка се прилага към консолидирания счетоводен отчет.
3. Когато се прибегва до това изключение, към годишния счетоводен отчет на предприятието-майка се прилага член 59 от Директива 78/660/ЕИО или в приложението към този отчет се посочват данните, които биха били получени вследствие прилагането на посочената разпоредба.

РАЗДЕЛ 2

Изготвяне на консолидирания счетоводен отчет

Член 16

1. Консолидираният счетоводен отчет се състои от консолидиран баланс, консолидиран отчет за приходите и разходите и приложението към отчета. Тези документи съставляват неразделно цяло. Страните-членки могат да разрешават или изискват включването в консолидираните счетоводни отчети на други отчети, освен тези, упоменати в първия подпараграф
2. Консолидираният счетоводен отчет се съставя ясно и в съответствие с настоящата директива.
3. Консолидираният счетоводен отчет трябва да дава вярна и точна представа за активите, пасивите, финансовото състояние и резултата от дейността на включените в него предприятия, взети като цяло.
4. Ако прилагането на разпоредбите на настоящата директива не е достатъчно за получаването на вярна и точна представа по смисъла на параграф 3, трябва да се даде допълнителна информация.
5. Ако по изключение прилагането на някоя от разпоредбите на член 17 до 35 и член 39 е несъвместимо със задължението по параграф 3, от съответната разпоредба се извършва отклонение, за да се получи вярна и точна представа по смисъла на параграф 3. Всяко отклонение се посочва и обосновава в приложението към отчета, заедно с описание на влиянието му върху активите, пасивите, финансовото състояние и резултата. Държавите-членки могат да определят изключенията и да въведат приложими особени правила.

6. Държавите-членки могат да изискват или разрешават разкриването в консолидирания счетоводен отчет на други данни, наред с информацията, която трябва да бъде посочена в съответствие с настоящата директива.

Член 17

1. По отношение на структурата на консолидирания счетоводен отчет се прилагат член 3 до 10а, 13 до 26 и 28 до 30 от Директива 78/660/ЕИО, без да се засяга действието на разпоредбите на настоящата директива и като се вземат пред вид основните корекции, произтичащи от особеностите на консолидирания счетоводен отчет в сравнение с годишния счетоводен отчет.

2. Ако съществуват особени обстоятелства, които биха довели до прекомерни разходи, държавите-членки могат да разрешат запасите в консолидирания счетоводен отчет да бъдат групирани.

Член 18

Активите и пасивите на предприятията, включени в консолидирането, се записват изцяло в консолидирания баланс.

Член 19

1. Счетоводната стойност на акциите и дяловете в капитала на предприятията, включени в консолидирането, се прихваща от дела, който те представляват в собствения капитал на тези предприятия:

(а) Прихващането се извършва на основата на счетоводните стойности към датата, на която предприятията са консолидирани за пръв път. Доколкото е възможно, разликите от прихващането се записват направо срещу онези пера в консолидирания баланс, чиято стойност е по-висока или по-ниска от счетоводната им стойност.

(б) държавите-членки могат да изискват или разрешават прихващане на основата на стойността на активите и пасивите, установими към датата на придобиване на акциите или дяловете, а ако придобиването се извършва на два или повече етапа - към датата, на която предприятието е станало дъщерно предприятие.

(в) Всяка разлика, оставаща след прилагането на буква а) или в резултат от прилагането на буква б), се записва като отделно перо в подходящ раздел на консолидирания баланс. Това перо, използваните методи и съществените промени във връзка с предишната финансова година се поясняват в приложението към отчета. Когато една държава-членка допуска прихващане на положителни и отрицателни разлики, в приложението към отчета се описва и разпределението на тези разлики.

2. Параграф 1 не се прилага към акциите и дяловете в капитала на предприятието-майка, които се притежават от самото предприятие-майка или от друго предприятие, включено в консолидирания отчет. В консолидирания отчет тези акции се третират като собствени акции и дялове в съответствие с Директива 78/660/ЕИО.

Член 20

1. Държавите-членки могат да изискват или разрешават счетоводната стойност на акциите и дяловете от капитала на предприятие, включено в консолидирания отчет, да бъде прихваната от съответния процентен дял от капитала само при условие, че:

(а) притежаваните акции или дялове представляват най-малко 90 на сто от номиналната стойност, а ако такава липсва - от счетоводната стойност на

акциите или дяловете в това предприятие, различни от участията по член 29, параграф 2, буква а) от Директива 77/91/ЕИО⁶;

(б) делът по буква а) е получена по силата на споразумение за издаване на акции или дялове от предприятие, включено в консолидирания отчет; и

(в) споразумението по буква б) не предвижда плащане в брой, надвишаващо 10 на сто от номиналната стойност, а ако такава липсва - от счетоводната стойност на издадените акции или дялове.

2. Всяка разлика, получена по параграф 1, в зависимост от случая се прибавя към консолидираните резерви или се приспада от тях.

3. В приложението към отчета се посочват прилагането на метода по параграф 1, полученото движение в резервите и наименованията и седалищата на съответните предприятия.

Член 21

Стойността на акциите или дяловете в дъщерни предприятия, включени в консолидирания отчет, които се притежават от лица, различни от консолидираните предприятия, се записва като отделно перо в подходящ раздел на консолидирания баланс.

Член 22

Приходите и разходите на предприятията, включени в консолидирания отчет, се записват изцяло в консолидирания отчет за приходите и разходите.

Член 23

Размерът на печалбата или загубата, свързана с акции или дялове в дъщерни предприятия, които са включени в консолидирания отчет и се притежават от лица, различни от предприятията, включени в този отчет, се записва като отделно перо в подходящ раздел на консолидирания отчет за приходите и разходите.

Член 24

Консолидираният счетоводен отчет се съставя в съответствие с принципите, установени в член 25 до 28.

Член 25

1. Методите на консолидиране трябва да бъдат прилагани неизменно през различните финансови години.

2. Отклонения от разпоредбата на параграф 1 се разрешават по изключение. Всички отклонения се посочват и обосновават в приложението към отчета, като се описва влиянието им върху активите, пасивите, финансовото състояние и резултата от дейността на предприятията, включени в консолидирания отчет, взети като цяло.

Член 26

⁶ ОВ No L 26, 31.1.1977г., стр. 1.

1. Консолидираният счетоводен отчет показва активите, пасивите, финансовото състояние и резултата от дейността на предприятията, включени в него, както ако те биха били едно предприятие. По-конкретно:

(а) от консолидирания счетоводен отчет се изключват задълженията и вземанията между самите предприятия, включени в него;

(б) от консолидирания счетоводен отчет се изключват приходите и разходите по сделки между самите предприятия, включени в него;

(в) ако печалбата или загубата от сделки между самите консолидирани предприятия е включена в счетоводната стойност на активите, тя се изключва от отчета. До извършването на по-нататъшно съгласуване, обаче, държавите-членки могат да разрешат изключването да се извършва съразмерно на дела от капитала, притежаван от предприятието-майка във всяко от дъщерните предприятия, включени в консолидирания отчет.

2. Държавите-членки могат да разрешат отклонения от разпоредбата на параграф 1, буква в), ако сделката е сключена според нормалните пазарни условия и изключването на печалбата или загубата е свързано с прекомерни разходи. Всяко отклонение се посочва, а когато влиянието върху активите, пасивите, финансовото състояние и печалбата или загубата на предприятията, включени в консолидирания отчет, взети като цяло, е значително, това обстоятелство се пояснява в приложението към консолидирания отчет.

3. Отклонение от разпоредбите на параграф 1, букви а), б) и в) се разрешава, ако съответните стойности са малозначителни за целите на член 16, параграф 3.

Член 27

1. Консолидираният счетоводен отчет се съставя към същата дата, както годишния счетоводен отчет на предприятието-майка.

2. Държавите-членки, обаче, могат да изискват или разрешават консолидираният отчет да се състави към друга дата, така че да бъдат взети предвид датите на приключване на баланса на най-голям брой или на най-важните консолидирани предприятия. Когато се прибегва до това отклонение, това обстоятелство се посочва и обосновава в приложението към консолидирания отчет. Наред с това задължително се вземат предвид или посочват най-важните събития, свързани с активите и пасивите, финансовото състояние или резултатът от дейността на консолидирано предприятие, настъпили от датата на приключване на баланса на това предприятие до датата на приключване на консолидирания баланс.

3. Когато датата на приключване на баланса на едно предприятие предхожда с повече от три месеца датата на приключване на консолидирания баланс, предприятието се включва в консолидирания отчет на основата на междинен счетоводен отчет, съставен към датата на приключване на консолидирания баланс.

Член 28

Ако съставът на консолидираните предприятия е претърпял съществена промяна през финансовата година, консолидираният отчет трябва да съдържа информация, която прави възможно сравнението на последователно съставените консолидирани отчети. Когато промяната е основна, държавите-членки могат да изискват или разрешават това задължение да бъде изпълнено

чрез изготвянето на коригиран начален баланс и коригиран отчет за приходите и разходите.

Член 29

1. Активите и пасивите, които ще се включат в консолидраните отчети се оценяват съгласно унифицирани методи и в съответствие с Раздели 7 и 7а и член 60 на Директива 78/660/ЕИО.

2. (а) Предприятие, което съставя консолидиран счетоводен отчет, е длъжно да прилага същите методи на оценяване както в собствения си годишен счетоводен отчет. Независимо от това държавите-членки могат да изискват или разрешават използването на други методи на оценяване в консолидирания отчет, в съответствие с цитираните разпоредби от Директива 78/660/ЕИО.

(б) Когато се прибъгва до това отклонение, това обстоятелство се посочва и обосновава в приложението към консолидирания отчет.

3. Ако активите и пасивите, които подлежат на включване в консолидирания счетоводен отчет, са оценени от консолидиранията предприятия по методи, различни от използваните при консолидирането, те се преоценяват в съответствие с методите, използвани при консолидирането, освен ако резултатите от преоценяването са малозначителни за целите на член 16, параграф 3. Отклонения от този принцип се разрешават по изключение. Всяко отклонение се посочва и обосновава в приложението към консолидирания отчет.

4. В консолидирания баланс и в консолидирания отчет за приходите и разходите се вземат предвид всички разлики, възникнали при консолидирането между данъка, който ще бъде начислен за съответната финансова година и за предишните финансови години, и размера на платения или дължимия данък за тези години при условие, че в предвидимо бъдеще за едно от предприятията, включени в консолидирания отчет, вероятно ще възникне действително данъчно задължение.

5. Ако стойността на активите, които подлежат на записване в консолидирания счетоводен отчет, е коригирана по изключение само за данъчни цели, тези активи се записват в консолидирания отчет само след отпадане на корекциите. Държавите-членки обаче могат да изискват или разрешават тези активи да бъдат включени в консолидирания отчет и без отпадане на корекциите при условие, че техният размер е посочен и обоснован в приложението към консолидирания отчет.

Член 30

1. Отделно перо в съответствие с член 19, параграф 1, буква в), което съответствува на положителната разлика при консолидирането, се третира в съответствие с правилата на Директива 78/660/ЕИО за раздел "Репутация".

2. Държавите-членки могат да разрешат положителната разлика при консолидирането да бъде незабавно и ясно приспадната от резервите.

Член 31

Сума, записана като отделно перо в съответствие с член 19, параграф 1, буква в), която съответствува на отрицателната разлика при консолидирането, може да се прехвърли в отчета за приходите и разходите, само ако:

(а) разликата съответствува на очакваните към датата на придобиване неблагоприятни бъдещи резултати в това предприятие или на разходите, които това предприятие би направило, ако очакванията се сбъднат; или

(б) разликата съответствува на реализирана печалба.

Член 32

1. Ако предприятие, включено в консолидиран счетоводен отчет, управлява друго предприятие съвместно с едно или повече предприятия, невяключени в този отчет, държавите-членки могат да изискват или разрешават включването на това друго предприятие в консолидирания отчет съразмерно на правата върху капитала му, притежавани от консолидираното предприятие.

2. Член 13 до 31 се прилагат съответно към съразмерното консолидиране по параграф 1.

3. Когато се прилага настоящият член, член 33 не се прилага, ако съразмерно консолидираното предприятие е асоциирано предприятие по смисъла на член 33.

Член 33

1. Ако предприятие, което подлежи на консолидиране, упражнява значително влияние върху управлението и финансовата политика на предприятие, което не е включено в консолидирания отчет (асоциирано предприятие) и в което то притежава дялово участие по смисъла на член 17 от Директива 78/660/ЕИО, това дялово участие се записва като отделно перо в подходящ раздел на консолидирания отчет. Предполага се, че едно предприятие упражнява значително влияние върху друго предприятие, когато притежава 20 на сто или повече от гласовете на акционерите или съдружниците в това друго предприятие. Прилага се член 2.

2. Когато този член се прилага за пръв път към дялово участие по параграф 1, това дялово участие се записва в консолидирания баланс:

(а) по счетоводната му стойност в съответствие с правилата за оценяване на Директива 78/660/ЕИО. Разликата между тази стойност и сумата, която съответствува на дела от собствения капитал, представляващ дяловото участие, се посочва отделно в консолидирания баланс или в приложението към отчета. Тази разлика се изчислява към датата, на която методът се използва за пръв път; или

(б) като сума, която съответствува на дела от собствения капитал на свързаното предприятие, представляващ дяловото участие. Разликата между тази стойност и счетоводната стойност, изчислена според правилата за оценяване в Директива 78/660/ЕИО, се посочва отделно в консолидирания баланс или в приложението към отчета. Тази разлика се изчислява към датата, на която методът се използва за пръв път.

(в) Една държава-членка може да предвиди прилагане на метода по буква а) или на този по буква б). В консолидирания баланс или в приложението към отчета се посочва дали е използван методът по буква а) или по буква б).

(г) Наред с това за целите на букви а) и б) държавите-членки могат да изискват или разрешават разликата да бъде изчислена към датата на придобиване на акциите или дяловете, а ако те са придобити на два или повече етапа - към датата, на която предприятието е станало асоциирано предприятие.

3. Ако активите и пасивите на асоциирано предприятие са оценени по методи, различни от използваните при консолидирането в съответствие с член 29, параграф 2, с оглед изчисляване на разликата по параграф 2, буква а) или

б) тези активи могат да се преоценят по методите, използвани при консолидирането. Когато не е извършена преоценка, това обстоятелство се посочва в приложението към отчета. Държавите-членки могат да поставят изискване за преоценка.

4. Счетоводната стойност по параграф 2, буква а) или сумата, която съответствува на дела от собствения капитал на асоциираното предприятие по параграф 2, буква б), се увеличават или намаляват с размера на всяко изменение, което е настъпило през финансовата година в дела от собствения капитал на асоциираното предприятие, представляващ дяловото участие; тя се намалява с размера на дивидентите, свързани с това дялово участие.

5. Ако положителната разлика по параграф 2, букви а) и б) не може да бъде отнесена към никоя категория активи или пасиви, тя се третира в съответствие с член 30 и член 39, параграф 3.

6. Частта от печалбата и загубата на асоциираните предприятия, която се отнася до дялови участия, се записва като отделно перо в подходящ раздел на консолидирания отчет за приходите и разходите.

7. Изключването по член 26, параграф 1, буква в) се извършва, ако фактите са известни или могат да бъдат установени. Прилагат се член 26, параграф 2 и 3.

8. Когато едно асоциирано предприятие съставя консолидиран счетоводен отчет, предходните разпоредби се прилагат към собствения капитал, записан в този консолидиран отчет.

9. Настоящият член може да не бъде прилаган, когато дяловото участие в капитала на асоциираното предприятие е малозначително за целите на член 16, параграф 3.

Член 34

Наред с информацията, изисквана по други разпоредби на настоящата директива, приложението към отчета съдържа най-малко и информация по следните въпроси:

1. Методи на оценяване, приложени към различните пера в консолидирания счетоводен отчет, и методи на изчисляване на корекциите в стойността. За пера, които са включени в консолидирания отчет и първоначално са или са били изразени в чуждестранна валута, се посочва основата за превръщането във валутата, в която е съставен консолидираният отчет.

2. (а) Наименования и седалища на предприятията, включени в консолидирания отчет; дял от капитала, притежаван в консолидираните предприятия, различни от предприятието-майка, от предприятия, които са включени в консолидирания отчет, или от лица, които действуват от свое име, но за сметка на тези предприятия; кои от условията по член 1 и член 12, параграф 1 след прилагане на член 2 са послужили като основа за извършване на консолидирането. Посочването на последното обстоятелство, обаче, може да се пропусне, ако консолидирането е извършено на основание член 1, параграф 1, буква а) и ако делът от капитала и притежаваните гласове съвпадат.

(б) Същата информация се дава за предприятията, изключени от консолидирания отчет в съответствие с член 13 и трябва да бъде обосновано изключването на предприятията по член 13.

3. (а) Наименования и седалища на предприятията, асоциирани с консолидирано предприятие по смисъла на член 33, параграф 1, и дял от

техния капитал, притежаван от предприятия, които са включени в консолидирания отчет, или от лица, които действуват от свое име, но за сметка на тези предприятия.

(б) Същата информация се дава за свързаните предприятия по член 33, параграф 9, като се обосновава прилагането на тази разпоредба.

4. Наименования и седалища на предприятията, консолидирани пропорционално в съответствие с член 32, фактори, върху които се основава общото управление, и дял от техния капитал, притежаван от консолидирани предприятия или от лица, които действуват от свое име, но за сметка на тези предприятия.

5. Наименование и седалище на всяко предприятие, различно от посочените в параграф 2, 3 и 4, в което консолидираните предприятия сами или чрез лица, които действуват от свое име, но за сметка на тези предприятия, притежават най-малко дял от капитала, чиято минимална граница държавите-членки не могат да фиксират на повече от 20 на сто, като се посочват притежаваният дял от капитала, размерът на собствения капитал и резултатът от дейността на съответното предприятие за последната финансова година, за която е приет счетоводен отчет. Тази информация може да се пропусне, ако е малозначителна за целите на член 16, параграф 3. Информацията за собствения капитал и за резултата от дейността също може да се пропусне, ако съответното предприятие не обнародва баланса си и най-малко 50 на сто от капитала му се притежава (пряко или непряко) от посочените предприятия.

6. Общ размер на задълженията, записани в консолидирания счетоводен отчет, които стават дължими и изискуеми след повече от пет години, както и общ размер на задълженията, записани в консолидирания баланс, за които консолидираните предприятия са дали вещно обезпечение, като се посочват характерът и формата на обезпечението.

7. Общ размер на всички финансови задължения, които не са включени в консолидирания баланс, ако тази информация допринася за оценката на финансовото състояние на консолидираните предприятия, взети като цяло. Отделно се посочват всички задължения във връзка с пенсии и свързани предприятия, които не са включени в консолидирания отчет.

7а) характера и стопанската цел на договореностите на дружеството, които не са включени в баланса и финансовото отражение върху дружеството на тези договорености, при условие че рисковете или ползите от такива договорености са съществени и доколкото оповестяването на такива рискове или ползи е необходимо за оценяването на финансовото положение на дружеството.

7б) Транзакции, с изключение на вътрешни транзакции в група, сключени от предприятие-майка или от други предприятия, включени в консолидираните отчети, със свързани страни, включително стойността на такива транзакции, характера на взаимоотношенията със свързаната страна, както и друга информация за транзакциите, необходима за оценка на финансовото положение на предприятията, включени в консолидирането, разглеждано като цяло, ако такива транзакции са съществени и не са били сключени при нормални пазарни условия. Информацията относно отделните транзакции може да бъде обобщена според техния характер, освен когато отделната информация е необходима за оценката на въздействието на транзакциите със свързани страни върху финансовото положение на предприятията, включени в обединението, разглеждано като цяло.”

8. Разпределение на консолидирания чист оборот по смисъла на член 28 от Директива 78/660/ЕИО по категории дейност и по географски пазари, ако тези категории и пазари съществено се различават помежду си с оглед на организацията на продажба на стоките и предоставяне на услугите в дейността на консолидираните предприятия, взети като цяло.

9. (а) Среден брой на заетите лица в консолидираните предприятия по категории през финансовата година, както и разходите за персонал през финансовата година, ако не са записани отделно в консолидирания отчет за приходите и разходите.

(б) Отделно се посочва средният брой на заетите лица през финансовата година в онези предприятия, към които е приложен член 32.

10. Степен, до която изчисляването на консолидирания резултат от дейността за финансовата година е повлияно от оценяване на перата, което по изключение от принципите на член 31 и член 34 до 42 от Директива 78/660/ЕИО и член 29, параграф 2 от настоящата директива е извършено през съответната или предходна финансова година с цел получаване на данъчни облекчения. Ако подобно оценяване има съществено влияние върху бъдещите данъчни задължения на консолидираните предприятия, взети като цяло, трябва да се посочат подробности.

11. Разлика между данъка, начислен спрямо консолидирания отчет за приходите и разходите за съответната година и за предходни финансови години, и размера на платения или дължимия данък за тези години при условие, че тази разлика е съществена с оглед на бъдещото данъчно облагане. Тази сума може да бъде посочена и като кумулативна сума в отделно перо в подходящ раздел на баланса.

12. Размер на възнагражденията, изплатени през финансовата година на членовете на ръководни, управителни и надзорни органи на предприятието-майка във връзка с функциите им в това предприятие и в дъщерните му предприятия, и всички задължения, възникнали или поети при същите условия във връзка с пенсиите на бивши членове на тези органи, като се посочва общата сума за всяка категория. Държавите-членки могат да изискват възнагражденията, изплатени във връзка с функциите в асоциирани предприятия по смисъла на член 32 и 33, също да бъдат включени в информацията по първото изречение.

13. Размер на авансите и кредитите, предоставени на членовете на ръководни, управителни и надзорни органи на предприятието-майка от това предприятие или от някое от дъщерните му предприятия, като се посочват лихвите, основните условия и върнатите суми, както и задълженията, поети в полза на тези лица чрез всякакъв вид гаранции, като се посочва общата сума за всяка категория. Държавите-членки могат да изискват авансите и кредитите, предоставени от асоциираните предприятия по смисъла на член 32 и 33, също да бъдат включени в информацията по първото изречение.

14) когато е приложено оценяване на финансовите инструменти по реална стойност съгласно Раздел 7а на Директива 78/660/ЕИО:

а) основните допускания, които са в основата на моделите и техниките за оценяване, в случаите, когато реалната стойност се определя съгласно член 42б, параграф 1 на упоменатата директива;

б) по категории финансови инструменти - реалната стойност, промените в стойността включени директно в отчета за приходите и разходите, както и промените включени в резерва по реална стойност, съгласно член 42в на упоменатата директива.

в) по класове деривативни финансови инструменти - информацията относно обхвата и естеството на инструментите, в частност -и важни условия и положения, които могат да повлияят на размера, графика и степента на сигурност на бъдещите парични потоци и

г) таблица, показваща движението в резерва по реална стойност през финансовата година.

15) Когато не е било приложено оценяване на финансовите инструменти по реална стойност съгласно Раздел 7а на Директива 78/660/ЕИО:

а) за всяка група деривативни инструменти:

реалната стойност на инструментите, ако такава стойност може да бъде определена по някой от методите описани в член 42б, параграф 1 на упоменатата директива;

информацията, относно обхвата и естеството на инструментите и

б) за финансови активи с фиксиран доход, визирани в член 42а на упоменатата директива, които се водят на стойност, надхвърляща реалната им стойност и при които не е използвана опцията да се направи корекция на стойността съгласно член 35, (параграф 1, буква в, аа) на упоменатата директива:

счетоводната стойност и реалната стойност на активите по отделно или подходящо групирани;

причините, поради които не е намалена счетоводната стойност, включително естеството на съображенията, на базата на които се смята, че счетоводната стойност ще бъде възвръната.”

(16) поотделно сумата на таксите за финансовата година, събрани от задължителния одитор или одиторско дружество за задължителен одит на годишни счетоводни отчети, сумата на таксите, събирани за други гаранционни услуги, сумата на таксите, събирани за данъчни консултантски услуги и сумата на таксите, събирани за услуги, несвързани с одита.“

Член 35

1. Държавите-членки могат да разрешат посочването на информацията по член 34, точка 2, 3, 4 и 5:

(а) да се извърши във формата на изявление, депозирано в съответствие с член 3, параграф 1 и 2 от Директива 68/151/ЕИО; това се посочва в приложението към отчета;

(б) да бъде пропуснато, когато поради характера си то сериозно би увредило някое от предприятията, засегнати от тези разпоредби. Държавите-членки могат да поставят пропускането в зависимост от предварително административно или съдебно разрешение. Всяко пропускане се посочва в приложението към отчета.

2. Параграф 1, буква б) се прилага и към информацията по член 34, точка 8.

РАЗДЕЛ 3

Консолидиран годишен доклад за дейността

Член 36

1. Годишният отчет включва най-малкото справедлив преглед на развитието и изпълнението на стопанската дейност и състоянието на предприятията, включени в консолидацията като цяло, заедно с описание на главните рискове и несигурности, пред които са изправени.

Прегледът представлява балансиран и изчерпателен анализ на развитието и изпълнението на стопанската дейността и състоянието на предприятията, включени в консолидацията като цяло, в съответствие с големината и сложност на дейността им. Дотолкова, доколкото е необходимо за разбирането на това развитие, изпълнение или състояние, анализът трябва да включва финансови, а където е подходящо и нефинансови ключови показатели за изпълнението, имащи отношение към конкретна стопанска дейност, включително информация, отнасяща се до въпроси, свързани с околната среда и персонала;

При предоставянето на анализа си, годишният отчет, където е подходящо ще дава и допълнителни обяснения за сумите, отчетени в годишните счетоводни отчети."

2. По отношение на тези предприятия докладът също трябва да посочва:

(а) всички важни събития, настъпили след приключването на финансовата година;

(б) вероятното бъдещо развитие на тези предприятия, взети като цяло;

(в) научно-изследователската и развойната дейност на тези предприятия, взети като цяло;

(д) по отношение на използването от дружеството на финансови инструменти и когато това е от значение за оценяване на активите, пасивите, финансовото състояние и баланса му:

целите и политиката на дружеството за управление на финансовия риск, включително и процедурите му за хеджиране на всеки един основен тип прогнозирана сделка, за която се използва отчитане тип "хедж" и експозицията на ценови риск, кредитен риск, риск на ликвидността и риск на паричния поток.

е) описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на дружеството във връзка с процеса на изготвяне на консолидирани счетоводни отчети, когато предприятието има ценни книжа, допуснати до търгуване на регулиран пазар по смисъла на член 4, параграф 1, точка 14 от Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно пазарите на финансови инструменти*. В случай че консолидираният годишен отчет и годишният отчет се представят като единен отчет, тази информация трябва да бъде включена в раздела на отчета, съдържаща декларацията за корпоративно управление, съгласно предвиденото в член 46а, от Директива 78/660/ЕИО.

Ако държавата-членка позволява информацията, изисквана съгласно член 46а, параграф 1 от Директива 78/660/ЕИО да бъде представена в отделен отчет, публикуван заедно с годишния отчет по начин, предвиден в член 47 от същата директива, информацията, предоставена съгласно алинея 1 също така съставлява част от този отделен отчет. Прилага се член 36, параграф 1, алинея 2 от настоящата директива.

*ОВ L 145, 30.4.2004 г., стр. 1."

3. Където в допълнение към годишния отчет е необходим и консолидиран годишен отчет, двата отчета могат да се представят като един отчет. При изготвянето на такъв единен отчет може да е подходящо да се постави по-голямо ударение върху въпросите, които са от значение за предприятията, включени в консолидацията като цяло.

РАЗДЕЛ 3А

Задължение и отговорност за съставяне и публикуване на годишните счетоводни отчети и на годишния отчет

Член 36а

Държавите-членки гарантират, че членовете на административните, управителните и надзорните органи на предприятия, съставлящи консолидирани счетоводни отчети и консолидиран годишен отчет, имат колективно задължение да гарантират, че съставянето и публикуването на годишните счетоводни отчети, годишния отчет и, когато се изготвя отделно, декларацията за корпоративно управление, която трябва да се изготви по силата на член 46а от Директива 78/660/ЕИО, в съответствие с изискванията на настоящата директива и, когато е приложимо, в съответствие с международните счетоводни стандарти, приети в съответствие с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. относно прилагането на международните счетоводни стандарти*. Такива органи действат в рамките на компетентностите, които са им възложени съгласно националното законодателство.

Член 36б

Държавите-членки гарантират, че прилагането на техните закони, подзаконови и административни разпоредби относно отговорността се прилагат по отношение на членовете на административните, управителните и надзорните органи, посочени в член 36а, най-малкото по отношение на предприятието, съставлящо консолидирани счетоводни отчети, за нарушение на задължението, посочено в член 36а.

* ОВ L 243, 11.9.2002 г., стр. 1."

РАЗДЕЛ 4

Проверка на годишния счетоводен отчет

Член 37

1. Консолидираните счетоводни отчети на фирмите се одитират от едно или повече лица, одобрени от Страната-членка, под юрисдикцията на чиито закони попада предприятието майка, за извършване на законово установените одити на база на Осмата директива на Съвета 84/253/ЕЕС от 10 април 1984 г. относно

одобрението на лица, отговарящи за законово установените одити на счетоводни документи*.

Лицето или лицата, отговарящи за одитирането на консолидираните счетоводни отчети (по-долу наричани "законово установени одитори") изразяват мнение и относно съответствието или относно други аспекти на годишния консолидиран отчет в сравнение с консолидираните счетоводни отчети за същата финансова година.

2. Отчетът на законово установените одитори включва:

(а) Въведение, което най-малкото ще идентифицира консолидираните счетоводни отчети, които подлежат на законоустановен одит, заедно с рамката за финансовата отчетност, която е приложена при тяхното подготвяне;

(б) описание на обхвата на законоустановения одит, който най-малкото ще идентифицира одитните стандарти в съответствие с които е проведен законоустановения одит;

(в) Одиторско мнение, което ясно изразява мнението на законово установените одитори за това дали консолидираните счетоводни отчети дават вярно и справедливо представяне, в съответствие с прилаганата рамка за финансова отчетност и където е подходящо, дали консолидираните счетоводни отчети отговарят на законовите изисквания; одиторското мнение ще бъде или неквалифицирано, квалифицирано, отрицателно мнение, или, ако законово установените одитори не могат да дадат одиторско мнение - отказ от мнение;

(г) упоменаване на някакви въпроси, към които законово установените одитори са обърнали вниманието чрез подчертаването им, без квалифициране на одиторското мнение;

(д) мнение относно съответствието или относно други аспекти на годишния отчет в сравнение с годишните счетоводни отчети за същата финансова година.

3. Законово установените одитори слагат подпис и дата на отчета.

4. Когато годишните счетоводни отчети на предприятието-майка се прилагат към консолидираните счетоводни отчети, отчетът на законово установените одитори, изискван по този член, може да се комбинира с всеки отчет на законово установените одитори върху годишните счетоводни отчети на предприятието-майка, изисквани по чл. 51 от Директива 78/660/ЕЕС.

РАЗДЕЛ 5

Обнародване на годишния счетоводен отчет

Член 38

1. Надлежно одобреният консолидиран счетоводен отчет и годишният доклад за дейността заедно с доклада на лицата, натоварени с проверката на консолидирания счетоводен отчет, се обнародват за предприятието, съставило този отчет, в съответствие със законодателството на държавата-членка, което се прилага към него, съгласно член 3 от Директива 68/151/ЕИО.

* ОВ L 126, 12.05.1984 г., стр. 20";

2. Към консолидирания годишен отчет за дейността се прилага член 47, параграф 1, алинея втора от Директива 78/660/ЕИО.
3. Член 47, параграф 1, алинея втора от Директива 78/660/ЕИО се заменя със следните думи: "Трябва да съществува възможност при поискване да се получи пълен или частичен препис от този доклад. Цената на преписа не трябва да надхвърля административните разходи за изготвянето му".
4. Ако едно предприятие, съставило консолидиран счетоводен отчет, не е учредено в правноорганизационна форма измежду посочените в член 4 и националното законодателство не го задължава да обнародва документите по параграф 1 по начин, аналогичен на предписания в член 3 от Директива 68/151/ЕИО, то трябва поне да ги остави на разположение на обществеността в седалището си. Трябва да съществува възможност при поискване да се получи препис от тези документи. Цената на преписа не може да надхвърля административните разходи за изготвянето му.
5. Прилагат се чл.чл. 48 и 49 от Директива 78/660/ЕИО.
6. Държавите-членки са длъжни да предвидят подходящи санкции при неизпълнение на задълженията за обнародване по този член.
7. Параграфи 2 и 3 няма да се прилагат по отношение на дружества, чиито ценни книжа са приети за търгуване на регулиран пазар на някоя страна-членка по смисъла на Член 1(13) от Директива 93/22/ЕЕС.

Член 38а

Консолидираният счетоводен отчет може да бъде обнародван във валутата, в която е съставен, и в ЕКЮ, като превръщането се извършва по курса към датата на приключване на баланса. Този курс се посочва в приложенията към отчета.

РАЗДЕЛ 6

Преходни и заключителни разпоредби

Член 39

1. Когато за пръв път се съставя консолидиран счетоводен отчет съгласно настоящата директива за обединение от предприятия, които вече са свързани по смисъла на член 1, параграф 1, преди да се приложат разпоредбите на член 49, параграф 1, държавите-членки могат да изискват или разрешават за нуждите на член 19, параграф 1 да бъде взета предвид счетоводната стойност на дяловото участие и представлявания от него дял от собствения капитал към дата, която предхожда или съвпада с датата на първото консолидиране.
2. Параграф 1 се прилага съответно към оценяването за целите на член 33, параграф 2 на дяловото участие или представлявания от него дял от собствения капитал в капитала на предприятие, асоциирано с консолидирано предприятие, и към съразмерното консолидиране по член 32.
3. Ако отделното перо по чл. 19, ал. 1 съответствува на положителна разлика при консолидирането, получена преди датата на приключване на първия консолидиран счетоводен отчет съгласно настоящата директива, държавите-членки могат:
 - (а) за целите на член 30, параграф 1 - да разрешат изчисляване на ограничения срок от повече от пет години по член 37, параграф 2 от Директива 78/660/ЕИО от датата на приключване на първия консолидиран счетоводен отчет, съставен съгласно настоящата директива; и

(б) за целите на член 30, параграф 2 - да разрешат приспадането да се извърши от резервите към датата на приключване на първия консолидиран счетоводен отчет, съставен съгласно настоящата директива.

Член 40

1. До изтичането на срока за въвеждане в националното законодателство на директивите за допълване на Директива 78/660/ЕИО с оглед хармонизиране на правилата за годишните счетоводни отчети на банки, други финансови институции и застрахователни дружества, държавите-членки могат да дерогират разпоредбите на настоящата директива по отношение на структурата на консолидирания счетоводен отчет, методите на оценяване на перата в него и информацията, дадена в приложението към отчета:

(а) по отношение на всяко предприятие, което подлежи на консолидиране и което е банка, друга финансова институция или застрахователно предприятие;

(б) ако предприятията, които подлежат на консолидиране, са главно банки, финансови институции или застрахователни предприятия.

Държавите-членки могат да дерогират и член 6, но само във връзка с праговете и показателите, приложими към посочените предприятия.

2. Ако една държава-членка не е изисквала от предприятията, които са банки, други финансови институции или застрахователни предприятия, да съставят консолидирани счетоводни отчети преди въвеждането на разпоредбите по член 49, параграф 1, до въвеждането в националното ѝ законодателство на една от директивите по параграф 1, но не и по отношение на финансовите години, които приключват след 1993 г., тя може:

(а) да суспендира задължението по член 1, параграф 1 спрямо всяко от посочените предприятия, което е предприятие-майка. Това обстоятелство се посочва в приложението към отчета на предприятието-майка, като за всичките му дъщерни предприятия се посочват данните по член 43, параграф 1, точка 2 от Директива 78/660/ЕИО.

(б) ако е съставен консолидиран счетоводен отчет и без да се засяга действието на член 33, да разреши пропускане при консолидирането на всяко от тези предприятия, което е дъщерно предприятие. В приложението към отчета задължително се дава информацията по член 34, параграф 2 за всяко дъщерно предприятие.

3. В случаите по параграф 2, буква б), ако обнародването на годишните или консолидираните счетоводни отчети на дъщерното предприятие е задължително, тези документи се прилагат към консолидирания счетоводен отчет, а ако такъв липсва - към годишния счетоводен отчет на предприятието-майка, или се оставят на разположение на обществеността. В последния случай трябва да съществува възможност при поискване да се получи препис от тези документи. Цената на преписа не трябва да надхвърля административните разходи за изготвянето му.

Член 41

1. Предприятията, които са свързани по смисъла на член 1, параграф 1, букви а), б) и буква г), (бб), и онези други предприятия, които са свързани по аналогичен начин с посочените предприятия, се смятат за дъщерни предприятия по смисъла на настоящата директива и на Директива 78/660/ЕИО.

2. Ако държавите-членки предвидят изготвяне на консолидиран счетоводен отчет по член 1, параграф 1, букви в), или буква г), (аа) на член 1, параграф 2,

или по член 12, параграф 1, предприятията, свързани по смисъла на посочените разпоредби, и онези други предприятия, които са свързани по аналогичен начин или са свързани по смисъла на параграф 1 с някои от посочените предприятия, се смятат за дъщерни предприятия по смисъла на параграф 1.

3. Когато държава-членка не предвижда задължение за изготвяне на консолидиран счетоводен отчет по член 1, параграф 1, буква в) или буква г), (аа) на член 1, параграф 2, или по член 12, параграф 1, тя може да предвиди прилагане на параграф 2 на настоящия член.

4. Прилагат се член 2 и член 3, параграф 2.

5. Ако държавите-членки прилагат член 4, параграф 2, те могат да освободят от прилагането на параграф 1 по-горе дъщерните предприятия, които са предприятия-майки и които не са длъжни да съставят консолидирани счетоводни отчети според разпоредбите на настоящата директива поради правноорганизационната им форма, както и предприятия-майки със сходна правноорганизационна форма.

Член 42

Чл.56 на Директива 78/660/ЕЕС се заменя със следните разпоредби:

“Член 56

1. Задължението да се вписват в годишните отчети статиите, предвидени в чл.9, 10, 23-26, отнасящи се за свързани предприятия по смисъла на чл.41 на Директива 83/349/ЕЕС и задължението да се дава информация за тези предприятия, съгласно чл.13, ал.2, чл.14 и чл.43, ал.1, т.7, влизат в сила от датата, означена в чл.49, ал.2 на горепосочената Директива.

2. Приложението трябва да съдържа също така:

а) наименованието и седалището на предприятието, изготвящо консолидираните отчети на най-голямата група предприятия, към която дружеството принадлежи като дъщерно предприятие;

б) наименованието и седалището на предприятието, изготвящо консолидираните отчети на най-малката група предприятия, включени в групата предприятия, упоменати в подт.”а”, към която дружеството принадлежи като дъщерно предприятие;

в) мястото, където консолидираните отчети, упоменати в подт.”а” и “б”, могат да бъдат получени, трябва да се отбележи, освен ако тези отчети не са на разположение”.

Член 43

Чл.57 на Директива 78/660/ЕЕС се заменя със следните разпоредби:

“Член 57

При спазване на Директиви 68/151/ЕЕС и 77/91/ЕЕС страните-членки могат да не приложат към дружествата, подчинени на националното им законодателство, които са дъщерни предприятия по смисъла на Директива 83/349/ЕЕС, разпоредбите на настоящата Директива, отнасящи се към

съдържанието, контрола и публичността на годишните отчети, ако са спазени следните условия:

- а) предприятието-майка е подчинено на законодателството на друга страна-членка;
- б) всички акционери или съдружници на дъщерното предприятие са заявили съгласието си за горното, като това съгласие се заявява наново за всеки нов отчетен период;
- в) предприятието-майка се е обявило за гарант на задълженията, поети от дъщерното предприятие;
- г) дъщерното предприятие е длъжно да осигури публичност на заявленията по подт."б" и "в" по реда, предвиден от законодателството на страната-членка съгласно чл.3 на Директива 68/151/ЕЕС.
- д) дъщерното предприятие се включва в консолидираните отчети, изготвени от предприятието-майка съгласно Директива 83/349/ЕЕС;
- е) горепосоченото освобождаване се упоменава в приложението на консолидираните отчети, изготвяни от предприятието-майка;
- ж) дъщерното предприятие е длъжно да осигури публичност на консолидираните отчети по подт."д", консолидирания управленски отчет и отчета на лицето, натоварено с контрола на тези отчети по реда, предвиден от законодателството на страната-членка съгласно т.3 на Директива 68/151/ЕЕС."

Член 44

Член 58 от Директива 78/660/ЕЕС се заменя със следните разпоредби:

"Член 58

Страните-членки могат да не приложат към дружествата, подчинени на националното им законодателство, които са предприятия-майки по смисъла на Директива 83/349/ЕЕС, разпоредбите на настоящата Директива, отнасящи се до контрола и публичността на сметка "Печалби и загуби", ако са спазени следните условия:

- а) предприятието-майка изготвя консолидираните отчети съгласно Директива 83/349/ЕЕС и е включено в консолидираните отчети;
- б) горното освобождаване се упоменава в приложението на годишните отчети на предприятието-майка;
- в) горното освобождаване се упоменава в приложението на консолидираните отчети, изготвяни от предприятието-майка;
- г) резултатът от отчетния период на предприятието-майка, изчислен съобразно настоящата Директива, фигурира в баланса на предприятието-майка".

Член 45

Член 59 от Директива 78/660/ЕЕС се заменя със следните разпоредби:

"Член 59

1. Страните-членки могат да разрешат или да предпишат участията по смисъла на чл.17 в капитала на предприятия, в които се упражнява силно влияние върху управлението и финансовата политика, да се записват в баланса съгласно

следващите алинеи от 2 до 9, като подстатии на статия “Дялове в свързани предприятия” и “Участия”, според случая. Приема се, че едно предприятие упражнява силно влияние върху друго, когато притежава 20 % или повече от гласовете на акционерите или съдружниците в това предприятие. Чл. 2 от Директива 83/349/ЕЕС е приложим.

2. При първото прилагане на този член към участие по ал.1, то се записва в баланса:

а) или със счетоводната си стойност, изчислена съгласно чл.31-42. Разликата между тази стойност и съответстващия размер на частта от собствените капитали, изразена в това участие, се представя отделно в баланса и приложението. Тази разлика се изчислява към датата на първото прилагане на този метод;

б) или със съответстващия размер на частта от собствените капитали, представляваща това участие. Разликата между този размер и счетоводната стойност, изчислена по правилата за оценка, предвидени в чл. 31-42, се записва отделно в баланса и приложението. Тази разлика се изчислява към датата на първото прилагане на този метод;

в) страните-членки могат да предпишат прилагането на една от двете подточки “а” или “б”. В баланса или приложението трябва да се отбележи коя от двете точки е използвана;

г) освен това страните-членки могат, с оглед на прилагането на подточки “а” и “б”, да предпишат или да разрешат изчислението към разликата да става към датата на придобиване на участието по ал.1 или когато придобиването се извършва на няколко пъти, към датата, на която акциите или дяловете стават участие по смисъла на ал.1.

3. Когато статии от актива или пасива на предприятието, в което има участие по смисъла на ал.1, са изчислени по методи, различни от използвания метод на дружеството, изготвящо годишните си отчети, тези статии могат да се изчислят отново по използваните от дружеството, изготвящо годишните отчети, методи с оглед на изчисляване на разликата, означена в ал.2, подт.”а” или “б”. Когато не се направи такова ново изчисление, това се упоменава в приложението. Страните-членки могат да наложат ново изчисление.

4. Счетоводната стойност по ал.2, подт.”б” се увеличава или намалява с разликата, настъпила през отчетния период, в частта от собствените капитали, представляваща такова участие; намалява се с размера на дивидентите, съответстващи на участието.

5. Доколкото положителната разлика по ал.2, подт.”а” или “б” не може да се запише към дадена статия на актива или пасива, тя се третира по правилата, приложими за статия “Права на търговска дейност”.

6. а) Частта от резултата, която представлява участие по ал.12, се записва в сметка “Печалби и загуби” в отделна статия със съответно съдържание.

б) Когато тази сума надвишава сумата на вече получените или изискуеми дивиденти, разликата се включва в резерва, неподлежаща на разпределение между акционерите.

в) Страните-членки могат да разрешат или да предпишат частта от резултата, отнасяща се към участието по ал.1, да фигурира в сметка “Печалби и загуби” само доколкото отговаря на вече получени или изискуеми дивиденти.

7. Елиминирането по чл.26, ал.1, подт.”в” от Директива 83/349/ЕЕС се извършва, доколкото елементите са известни или достъпни. Чл.26, ал.2 и 3 от горната Директива се прилага.

8. Когато едно предприятие, в което има участие по смисъла на ал.1, изготвя консолидирани отчети, разпоредбите на горните алинеи са приложими за собствените капитали, записани в консолидираните отчети.

9. Този член може да не се приложи, когато участията по ал.1 са от незначителен интерес с оглед на целта, описана в чл.2, ал.3”.

Член 46

Чл.61 от Директива 78/660/ЕЕС се заменя със следните разпоредби:

“Член 61

Страните-членки могат да не приложат към дружество, подчинено на националното им законодателство, което е предприятие-майка по смисъла на Директива 83/349/ЕЕС, разпоредбите на чл.43, ал.1, т.2 от настоящата Директива, отнасящи се до размера на собствените капитали и на резултата от съответните предприятия:

- а) когато въпросните предприятия са включени в консолидираните отчети, изготвени от това предприятие-майка или в консолидираните отчети на по-голяма група предприятия, визирани в чл.7, ал.2 от Директива 83/349/ЕЕС или
- б) когато правата върху техния капитал се третират от предприятието-майка в годишните му отчети съгласно чл.59 или в консолидираните отчети, които това предприятие-майка изготвя съгласно чл.33 от Директива 83/349/ЕЕС”.

Член 47

Комитетът за връзка, създаден в съответствие с член 52 от Директива 78/660/ЕИО, същ:

- (а) улеснява, без да се засяга действието на член 169 и 170 от Договора, хармонизираното прилагане на настоящата директива чрез редовни заседания, посветени по-специално на практическите проблеми при прилагането ѝ;
- (б) при нужда консултира Комисията във връзка с изменянето или допълването на настоящата директива.

Член 48

Отменя се

Член 49

1. Държавите-членки са длъжни да въведат в действие законовите, подзаконовите и административните разпоредби, нужни за изпълнение на настоящата директива, до 1 януари 1988 г. Те незабавно уведомяват Комисията за това.

2. Държавите-членки могат да предвидят, че разпоредбите по параграф 1 ще се прилагат за пръв път към консолидираните счетоводни отчети за финансовите години, които започват на 1 януари 1990 г. или през календарната 1990 година.

3. Държавите-членки са длъжни да осигурят съобщаването на Комисията на текстовете на основните разпоредби от вътрешното право, приети от тях в областта, регулирана от настоящата директива.

Член 50

1. Пет години след датата по член 49, параграф 2 Съветът по предложение на Комисията проучва и при нужда преразглежда член 1, параграф 1, буква г), алинея втора, член 4, параграф 2, член 5, 6, член 7, параграф 1, член 12, 43 и 44 в светлината на опита, натрупан при прилагането на настоящата директива и с оглед на състоянието в икономическата и валутната сфера по това време.

2. Параграф 1 не засяга действието на член 53, параграф 2 от Директива 78/660/ЕИО.

Член 50а

Не по-късно от 1 януари 2007 Комисията преразглежда разпоредбите, залегнали в членове 29, параграф 1, в член 34, параграфи 10, 14 и 15 и член 36, параграф 2, буква д), в светлината на опита натрупан при прилагането на разпоредбите по осчетоводяване по реална стойност и вземайки предвид развитието и промените в международен план в областта на счетоводството и, ако е необходимо, внася предложение в Европейския парламент и Съвета със становище за допълнение и изменение на горепосочените членове.

Член 51

Адресати на настоящата директива държавите-членки.